

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 10 september 2019

In uw brief vraagt u mij om een reactie op de brief van de heer H.R.K. De briefschrijver vraagt aandacht voor een gerezen probleem in de uitvoering van de regeling voor kwalificerende buitenlandse belastingplichtigen.

Hierna zal ik u de situatie van de heer H.R.K. en de achtergrond van het probleem schetsen en aangeven welke maatregelen de Belastingdienst genomen heeft om dit probleem te verhelpen.

Situatie van de heer H.R.K.

De briefschrijver is inwoner van Litouwen en heeft inkomen uit Nederland. In Nederland wil hij graag worden aangemerkt als kwalificerende buitenlandse belastingplichtige. Om te kunnen worden aangemerkt als kwalificerende buitenlandse belastingplichtige, moet hij (onder andere) een inkomensverklaring overleggen die is ondertekend door de Litouwse belastingdienst. De Litouwse belastingdienst wenst sinds kort het Nederlandse formulier niet meer te ondertekenen en enkel nog een eigen formulier of te geven. Dit formulier wordt vervolgens door de Nederlandse Belastingdienst niet geaccepteerd.

Kwalificerende buitenlandse belastingplicht

Kwalificerende buitenlandse belastingplichtigen zijn inwoners van een andere EU-lidstaat, de EER, Zwitserland of de BES eilanden (de landenkring) die, kort gezegd, recht hebben op dezelfde persoonlijke tegemoetkomingen als een inwoner van Nederland¹. De belangrijkste voorwaarde om te kunnen worden aangemerkt als kwalificerende buitenlandse belastingplichtige is dat, na verdragstoepassing, ten minste 90% van het wereldinkomen van belastingplichtige in Nederland belastbaar moet zijn.

Om te kunnen bepalen of het wereldinkomen van een (vermoedelijk) kwalificerende belastingplichtige voor ten minste 90% in Nederland aan de belastingheffing is onderworpen, heeft de Nederlandse Belastingdienst gegevens nodig over het wereldinkomen van de belastingplichtige. Hierover beschikt de Belastingdienst in beginsel niet. De Nederlandse Belastingdienst kent enkel het uit Nederland afkomstige deel van het wereldinkomen. De belastingdienst in het woonland kent het wereldinkomen wel. In internationaal verband worden namelijk inkomensgegevens tussen landen uitgewisseld en deze gegevensstromen zijn zo ingericht dat de inkomensgegevens samenkomen in het woonland van de belastingplichtige. Daarnaast hanteren de meeste landen het uitgangspunt dat inwoners in beginsel onbeperkt belastingplichtig zijn en dat zij daarom het wereldinkomen moeten aangeven. Om deze redenen heeft de Nederlandse wetgever ervoor gekozen om voor het vaststellen van het wereldinkomen medewerking te vragen van de belastingdienst in het woonland.

¹ Zie artikel 7.8 Wet IB 2001. Een kwalificerende buitenlandse belastingplichtige heeft, in tegenstelling tot een 'reguliere' buitenlandse belastingplichtige, onder andere recht op de IB-delen van de heffingskortingen en persoonsgebonden aftrek.

Inkomensverklaring

In de regeling voor de kwalificerende buitenlandse belastingplicht is opgenomen dat de belastingplichtige een inkomensverklaring van het woonland moet overleggen² en hij hierbij gebruik moet maken van het door de inspecteur vastgestelde model³. Het is de bedoeling dat de belastingplichtige op de inkomensverklaring aangeeft wat het buiten Nederland belaste inkomen is en dit vervolgens laat verifiëren door de belastingdienst in het woonland. Samen met het uit Nederland afkomstige inkomen biedt deze inkomensverklaring voor de Nederlandse Belastingdienst voldoende (contra)informatie om het wereldinkomen van de belastingplichtige juist te kunnen vaststellen.

De wetgever heeft er bij de inrichting van de regeling bewust voor gekozen om voor te schrijven dat de belastingplichtige gebruik moet maken van de door de inspecteur opgestelde modelverklaring. Aan deze keuze lagen verschillende redenen ten grondslag. De modelverklaring bevat een specifieke gegevensuitvraag: de inkomensgegevens moeten worden ingevuld naar Nederlandse fiscale maatstaven. Ook is de verklaring vormgegeven als een verklaring van de belastingplichtige zelf. De belastingplichtige dient de verklaring te ondertekenen en verklaart daarmee dat de ingevulde gegevens juist zijn. Door buitenlandse belastingdiensten afgegeven verklaringen sluiten vaak niet aan bij hetgeen in de modelverklaring gevraagd wordt en bevatten daardoor doorgaans te weinig gegevens om het wereldinkomen juist te kunnen vaststellen. Dit komt doordat het buitenland veelal andere fiscale maatstaven hanteert en bepaald inkomen aldaar niet belast is en in Nederland wel. Daarnaast worden de inkomensverklaringen door de Belastingdienst geautomatiseerd verwerkt en gekoppeld aan de aangifte. Dit is alleen mogelijk als het Nederlandse model wordt gebruikt. De geautomatiseerde verwerking stelt de Belastingdienst in staat de aangiften zo snel mogelijk te verwerken en zo snel mogelijk een correcte aanslag op te leggen.

Het systeem van de inkomensverklaring is ontleend aan de vergelijkbare Duitse regeling die reeds jaren een vergelijkbare verklaring kent. Vanwege de ervaringen die de buitenlandse belastingdiensten reeds hadden opgedaan met de Duitse formulieren, verloopt de medewerking in het overgrote deel van de gevallen zonder problemen. Helaas zijn er ook gevallen waarbij de medewerking minder soepel verloopt, zoals in de situatie van de heer H.R.K.

Reeds ondernomen acties

Bij de invoering van de regeling voor de kwalificerende buitenlandse belastingplicht is onderkend dat de uitvoering praktische problemen zou kunnen opleveren, met name ook met betrekking tot de medewerking van de buitenlandse belastingdiensten. Daarom zijn de volgende maatregelen genomen. De andere landen van de landenkring zijn per brief geïnformeerd over de invoering van de kwalificerende buitenlandse belastingplicht en de daaraan gekoppelde inkomensverklaring. Tevens is de buitenlandse belastingdiensten om medewerking gevraagd. De inkomensverklaringen en de daarbij behorende toelichtingen zijn vertaald in alle relevante EU talen. De inkomensverklaring is via de belastingdienstwebsite beschikbaar in 24 talen. Ook is met verschillende landen op ambtelijk niveau contact geweest om onduidelijkheden weg te nemen. Het ministerie van Financiën zal in dit kader ook met de Litouwse belastingautoriteiten contact opnemen. Hierbij zal gezocht worden naar een oplossing voor het aangedragen probleem.

² Artikel 7.8, lid 6, Wet IB 2001.

³ Artikel 7.8, lid 8, Wet IB 2001, jo. artikel 21bis, lid 3, Uitvoeringsbesluit IB 2001.

Met betrekking tot de briefschrijver

Er wordt dus gezocht naar oplossingen die het systeem van de inkomensverklaringen beter laten verlopen. Deze oplossingen nemen het probleem in de situatie van de heer H.R.K. op korte termijn echter niet weg. Om de behandeling van de aangifte toch goed te laten verlopen, zal de Belastingdienst contact met de heer H.R.K. opnemen en dan met hem bekijken hoe het probleem opgelost kan worden.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De staatssecretaris van Financiën,
M. Snel